

MATICHOH INFORMATION CENTER	Subject Heading : 170045
Date : 22 ส.ค. 2544 Page : 6	Source : มติชน - No.4098095
Keyword เศรษฐกิจพอเพียง -- มรดกโลก และ ทศวรรษ	

“ยกเครื่อง” การอ่านออกเขียนได้

ทางเศรษฐศาสตร์

Economic Literacy หรือการอ่านออกเขียนได้ทางเศรษฐศาสตร์ของสาธารณชนเป็นเรื่องสำคัญทั้งในระดับส่วนตัว ครอบครัว และประเทศ บุคคลจะตัดสินใจเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรการเงินและทรัพยากรอื่นๆ ได้อย่างถูกต้อง ประชาชนจะสามารถตัดสินใจเรื่องนโยบายของภาครัฐและเข้าใจการดำเนินนโยบายได้อย่างถูกต้องก็ต่อเมื่อมีความรู้ความเข้าใจพื้นฐานเศรษฐศาสตร์เท่านั้น

อย่างไรก็ดี แม้แต่ในประเทศเช่นสหรัฐอเมริกา ซึ่งน่าจะเชื่อว่าประชาชนจะมีความสามารถในการอ่านออกเขียนได้ทางเศรษฐศาสตร์ได้เป็นอย่างดีก็ยังมีหลักฐานว่าไม่เป็นไปดังที่เข้าใจกัน

National Council on Economic Education ได้ทำการสำรวจในปี 1992 และพบว่าคนอเมริกันเพียงร้อยละ 39 เท่านั้นที่สามารถตอบคำถามพื้นฐานเกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์ได้ถูกต้อง ดังนั้น ตั้งแต่ปี 1995 เป็นต้นมา องค์การดังกล่าวจึงได้เริ่มโครงการรณรงค์สร้างการอ่านออกเขียนได้ทางเศรษฐศาสตร์ครั้งใหญ่ ข้อมูลที่น่าสนใจก็คือไม่เพียงแต่มีหลักฐานของความไม่เข้าใจดีเพียงพอจากการสำรวจในปี 1992 เท่านั้น หากการสำรวจในปี 1998 ของ Minnesota Center for Survey Research at the University of Minnesota ก็ได้ผลคล้ายคลึงกัน กล่าวคือเพียงร้อยละ 45 ของคนอเมริกันเท่านั้นที่สามารถตอบคำถามเกี่ยวกับพื้นฐานเศรษฐศาสตร์ได้ถูกต้อง

บางท่านอาจสงสัยว่าเหตุใดสาธารณชนจึงจำเป็นต้องมีการอ่านออกเขียนได้ทางเศรษฐศาสตร์ด้วย เหตุใดสาธารณชนจึงไม่จำเป็นต้องมีการอ่านออกเขียนได้ทางฟิสิกส์ เคมี ชีววิทยา บัญชี หรือ คำตอบก็คือ ควรเป็นอย่างแน่นอนดังที่เรียนกันในโรงเรียน แต่การอ่านออกเขียนได้ทางเศรษฐศาสตร์ของประชาชนผู้เสียภาษี ลงทุน บริโภค จ้างงาน รับจ้างทำงาน ฯลฯ ดูจะเมินสิ่งจำเป็นอย่างขาดไม่ได้

ท่านอาจนั่งรถไฟเหาะบนรางที่ขื่นลงอย่างน่าหวาดเสียว โดยไม่เข้าใจเรื่องแรงเหวี่ยงออกจากศูนย์กลางแม้แต่น้อยหรือแม้กระทั่งไม่เชื่อว่ามีจริงด้วย แต่ท่านก็มีโอกาสนั่งอยู่ในรถไฟเหาะนั้นได้

ตลอดทางอย่างปลอดภัย หลักวิชาฟิสิกส์จะช่วยป้องกันท่านได้ไม่ว่าท่านจะเชื่อหลักวิชาของมันหรือไม่ก็ตามที แต่ถ้าท่านละเลยมองข้ามหลักพื้นฐานเศรษฐศาสตร์แล้ว ท่านอาจล้มจมหมดเนื้อหมดตัวได้ และถ้าประเทศใดละเลยหลักเศรษฐศาสตร์หรือไม่ดำเนินนโยบายอย่างถูกต้องตามหลักวิชาแล้ว รับรองได้ว่าประเทศนั้นมีโอกาสประสบวิกฤตสูงมาก

James Tobin นักเศรษฐศาสตร์ผู้ได้รับรางวัลโนเบล เป็นผู้หนึ่งในผู้คนจำนวนมากที่สนับสนุนการอ่านออกเขียนได้ทางเศรษฐศาสตร์ของสาธารณชน ครั้งหนึ่งเขาได้เขียนบทความลงหนังสือพิมพ์ Wall Street Journal โดยกล่าวว่า “นักเรียนที่จบไฮสคูลจะต้องมีการตัดสินใจทางเศรษฐศาสตร์คือไปตลอดชีวิต ในฐานะคนทำงานหาเงินให้ครอบครัว ในฐานะผู้บริโภค ในฐานะพลเมืองและผู้ลงคะแนนเสียงจะมีข้อมูลข่าวสารทางเศรษฐกิจที่จริงและลงมามากมายที่ระดมใส่เขาตลอดชีวิต ดังนั้นเขาจำเป็นต้องมีขีดความสามารถระดับหนึ่งในการตัดสินใจต่างๆ ที่สำคัญยิ่ง

ในปี 1994 วิชาเศรษฐศาสตร์ถูกรวมไว้ในกฎหมายที่มีชื่อว่า Goals 2000 Educate America Act เป็นกฎหมายสำคัญเกี่ยวกับการศึกษาของคนอเมริกาเพื่อรับมือกับศตวรรษใหม่ โดยระบุให้เป็นวิชาหนึ่งที่นักเรียนทุกคนตั้งแต่เกรดหนึ่ง (ชั้นประถมหนึ่ง) จนถึงเกรดสิบสอง (มัธยมหก) จะต้องเรียนรู้นอกจากนั้นก็กฎหมายฉบับนี้ยังเน้นว่าผู้ใหญ่อเมริกันทุกคนจะต้องอ่านออกเขียนได้ทางเศรษฐศาสตร์ และมีความรู้และทักษะในการแข่งขันในเศรษฐกิจโลกอีกด้วย

หลังจากที่วิชาเศรษฐศาสตร์ถูกรวมไว้ในเป้าหมายของกฎหมายฉบับดังกล่าวแล้ว The National Council on Economic Education ก็ได้จัดตั้งองค์กรขึ้นโดยร่วมมือกับหลายฝ่ายเพื่อกำหนดเนื้อหาวิชาเศรษฐศาสตร์มาตรฐานเพื่อใช้ในการสอนวิชาเศรษฐศาสตร์สำหรับนักเรียนเกรดหนึ่งจนถึงเกรดสิบสองในโรงเรียนทั่วประเทศ

ถึงแม้ "มาตรฐาน" สำหรับการสอนวิชาเศรษฐศาสตร์ดังกล่าวอยู่ในลักษณะของการสมัครใจ สำหรับโรงเรียนทั่วประเทศโดยไม่บังคับก็ตาม แต่ก็ถือได้ว่าเป็นก้าวที่สำคัญของการสร้างการอ่านออกเขียนได้ทางเศรษฐศาสตร์ในสหรัฐอเมริกา เพราะก่อนหน้านี้ บางโรงเรียนในบางรัฐอาจไม่มีการสอนวิชาเศรษฐศาสตร์ในบางชั้นเรียน หรือถึงมีก็เป็นไปอย่างแกนๆ เท่านั้น

สหรัฐอเมริกาซึ่งถือได้ว่าเป็นผู้นำในการศึกษาวิชาเศรษฐศาสตร์ของโลกมีความตื่นตัวในการพัฒนาการศึกษาเศรษฐศาสตร์ทั้งในระดับไฮสคูลและมหาวิทยาลัยยาวนาน ดังเห็นได้จากภารกิจของรัฐที่มีชื่อว่า The National Council on Economic Education และยังมี National Association of Economic Educators, The Foundation for Teaching Economics และ The American Economic Association's Committee on Economic Education

นอกจากนี้ ในวงวิชาการเศรษฐศาสตร์เองก็ได้มีความพยายามในการพัฒนาการเรียนการสอนศาสตร์ของตนเองมายาวนานเช่นกัน ดังเห็นได้จากกรณีวารสารในเรื่องนี้โดยเฉพาะ เช่น Journal of Economic Education Journal of

Economic Literature ฯลฯ

ท่านผู้อ่านฯ มาถึงตรงนี้แล้ว อาจสงสัยว่าอย่างไรที่เรียกว่าสามารถอ่านออกเขียนได้ทางเศรษฐศาสตร์ ก็ใครของมันสักสามคำตามตัวอย่างจากการสำรวจของกลุ่ม Minnesota มาทดลองทำกันดังต่อไปนี้ (ตัวเลขในวงเล็บคือร้อยละที่คนอเมริกันตอบถูก)

ข้อ (1) เมื่อทรัพยากรมนุษย์และทรัพยากรอื่นๆ ของประเทศหนึ่งถูกใช้งานอย่างเต็มที่แล้ว ก่อนที่จะสามารถผลิตสินค้าได้เพิ่มขึ้นอีกหนึ่งหน่วยได้ ข้อใดต่อไปนี้จะถูกต้อง

(ก) วิชาทฤษฎีเอกชนควรเป็นผู้ผลิตมากกว่าที่จะเป็นภาครัฐ

(ข) สินค้าอื่นๆ จะต้องถูกผลิตน้อยลง

(ค) จะต้องมีการลดลงของราคาสินค้าโดยทั่วไป

(ง) สินค้าอื่นๆ จะต้องถูกผลิตเพิ่มขึ้น

คำตอบ คือ ข้อ (ข) เนื่องจากการผลิตสินค้าใดเพิ่มขึ้นก็ตาม ทรัพยากรบางส่วนจะต้องถูกย้ายมาจากผลิตสินค้าอื่นเมื่อทรัพยากรของประเทศถูกใช้งานอย่างเต็มที่และอย่างมีประสิทธิภาพอยู่แล้ว ข้อนี้แสดงให้เห็นว่าครบทที่มีทรัพยากรจำกัดแล้ว จะต้องระมัดระวังในการใช้ทรัพยากรเสมอ (ร้อยละ 19)

ข้อ (2) เมื่ออุตสาหกรรม หรือประเทศมีความเชี่ยวชาญในการผลิตสินค้า และบริกรหนึ่งจะส่งผลให้

(ก) เกิดภาวะเงินเฟ้อ

(ข) มีผลผลิตต่อชั่วโมงทำงานลดลง

(ค) มีความสัมพันธ์พึ่งพิงโยงโยกันทางเศรษฐกิจมากขึ้น

(ง) มีการกระจายรายได้ที่เป็นธรรมมากขึ้น
คำตอบคือข้อ (ค) เพราะเมื่อเกิดความเชี่ยวชาญในการผลิตสินค้าในอุตสาหกรรมหนึ่ง หรือในเขตพื้นที่หนึ่งขึ้นแล้วก็มีทางโน้มที่จะผลิตแต่เฉพาะสินค้าที่สามารถผลิตโดยงมีประสิทธิภาพที่สุด ดังนั้น จึงจะมักซื้อสินค้าอย่างอื่นที่ผลิตอย่างมีประสิทธิภาพที่สุดจากคนอื่นหรือพื้นที่อื่น สถานการณ์เช่นนี้มีทางโน้มที่จะทำให้มีการค้าขายเพิ่มขึ้นระหว่างพื้นที่หรือประเทศซึ่งเท่ากันส่งเสริมความสัมพันธ์พึ่งพิงโยงโยกันทางเศรษฐกิจมากขึ้น (ร้อยละ 50)

ข้อ (3) จะเกิดอะไรขึ้นกับการว่างงาน ถ้ารัฐบาลบังคับให้มีค่าจ้างขั้นต่ำ ซึ่งสูงกว่าค่าจ้างที่จ่ายกันอยู่ในปัจจุบัน

(ก) การจ้างงานจะเพิ่มสูงขึ้น

(ข) การจ้างงานจะลดลง

(ค) การจ้างงานจะไม่เปลี่ยนแปลง

(ง) การจ้างงานจะเพิ่มขึ้นและไม่ลดลงอีก

คำตอบคือข้อ (ข) กฎหมายค่าจ้างขั้นต่ำมุ่งให้มีการจ่ายค่าแรงสูงขึ้น และสูงกว่าอัตราที่ถูกกำหนดโดยตลาด ดังนั้นมีผลเป็นไปได้อาจสูงแก่การจ้างงานจะลดลง เพราะนายจ้างจำนวนหนึ่งจะต้องการซื้อจำนวนแรงงานน้อยลงเพราะราคาค่าแรงสูงขึ้น (ร้อยละ 46)

คงไม่มีใครเชื่อว่าระดับการอ่านออกเขียนได้ทางเศรษฐศาสตร์ของสาธารณชนบ้านเราอยู่ในระดับสูงเป็นแน่ ดังนั้นการอ่านออกเขียนได้ทางเศรษฐศาสตร์ของคนไทยจึงเป็นเรื่องสำคัญซึ่งที่อาจจะรอคอยได้ การจัดตั้งสถาบันพัฒนาการศึกษาเศรษฐศาสตร์ที่มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตศรีวิชัยเป็นแห่งแรกในประเทศไทย เพื่ออาสาเป็นหัวอกทำห่านที่นี้ร่วมกับสถาบัน องค์กร นักวิชาการ และสื่อทั้งหลายเพื่อผลักดันงานสำคัญนี้ จึงเป็นเรื่องน่าสนใจ

ในปัจจุบันนักเรียนมัธยมต้นและมัธยมปลายไทยเรียนเศรษฐศาสตร์กันเป็นวิชาเลือก และมีสอนกันในไม่กี่โรงเรียนนักทั่วประเทศ ถ้ากระทรวงศึกษาธิการไทยจะยกเครื่องการอ่านออกเขียนได้ทางเศรษฐศาสตร์ดังเช่นที่กล่าวถึงต้นตัวทำกันในหลายประเทศตามสหรัฐอเมริกา ก็จะเป็นการเหมาะสมกับกาลเวลาเป็นอย่างดี